

بهترین کتابها

رأیها و اعتقاداتها

Les opinions et les croyances
p. Dr. Gustave Le Bon.

ز این شماره شروع ترجمه و نشر این کتاب مهم که یکی از بهترین آثار فیلسوف روح‌شناس فرانسوی «دکتر گوستاو لوبون» می‌باشد می‌کنیم. ابتدا در نظر داشتیم ترجمه کتاب دیگر مؤلف که عنوان «نصوص فلسفی عصر کنونی» دارد پردازیم لیکن پس از استشاره از مؤلف محترم، ایشان ترجمه این کتاب را مناسب‌تر دیدند و انشاءالله پس از ختام این یکی ترجمه کتاب فوق نیز مبادرت خواهیم کرد. بر حسب اشاره دکتر معظم، کتابخانه فلاماریون که حق طبع و ترجمه اغلب تألیفات ایشان را مالک می‌باشد اجازه ترجمه فارسی این دو کتاب را بداره ایران‌شهر داده است و در اینجا اظهار تشکر را از این لطف مخصوص فریضه خود می‌شماریم و پیش از شروع بنشر متن کتاب لازم میدانیم که چند کلمه در باره شخص دکتر گوستاو لوبون و تألیفات ایشان بنویسیم:

دکتر گوستاو لوبون بیش از چهل و پنج سال است که با تدقیقات علمی و اجتماعی مشغول بوده و در رشته‌های فنون اجتماعی (سوسیولوژی) و روحی (پسیکولوژی) تألیفات عدید بوجود آورده است و امروز او را یکی از ارکان مهم فلسفه اجتماعی و روحی می‌شمارند و در میان حکما و دانشمندان غرب مقامی منیع برایش مسلم میدادند.

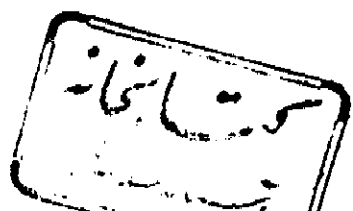
دانشمند معظم پیش از اینکه شروع بنویشتن کتب راجع بهون اجتماعی و روحی کند چند کتاب دیگر در زمینه فن فیزیک و تاریخ تمدن ملل قدیمه شرقی نوشته است که از میان آنها کتاب «تکامل ماده» و کتاب «تکامل قوا» یک انقلاب بزرگ در فن فیزیک بوجود آورده است چنانکه تا آنوقت علمای فیزیک قبول کرده بودند که جهان ما مرکب از ذرات بی‌شمار لایتجزی است ولی دکتر گوستاو لوبون در نتیجه تدقیقات خود ثابت کرده است که خود ذره که آنرا جزء لایتجزی می‌شماریم جهانی است که مخزن مقدار کثیری قدرت (انرژی) میباشد و خود ماده جز یک شکل مستقر و متصلب همان «قدرت» چیز دیگر نیست چنانکه قوه حرارت و الکتریک و نور نیز شکلی از همان «قدرت» است و از اینرو تمام قوه‌ها نتیجه خروج ماده از مادیت خود میباشد. دکتر گوستاو لوبون علاوه بر سیاحت‌هایی که در ممالک اروپا کرده به مملکت مصر و مراکش و سوریه نیز سیاحت نموده و در نتیجه آن، کتاب معروف و مهم خود را که موسوم به «تاریخ تمدن اعراب» است در سال ۱۸۸۴ تألیف نموده است. این کتاب که یکی از شاهکارهای مؤلف محترم است در دو جلد با تصویرهای فراوان چاپ شده و حالا نسخه‌های آن بسیار کمیاب است. بعدها از طرف حکومت فرانسه بسمت مأموریت بهندوستان رفته و در آنجا تدقیقات مهم راجع به آداب و عقاید و آثار عتیقه هند بجا آورده در مراجعت، کتاب «تمدنات هند» را در سال ۱۸۸۷ نوشته است. کتاب «تمدن اعراب» را سید علی بلگرامی که از فضیلتی هند است بزبان اردو ترجمه و نشر کرده است. در سال ۱۸۹۳ نیز کتابی بعنوان «آثار عتیقه هند» که بسیار تصاویر دارد تألیف کرده است. کتاب «تمدنات اولیه» نیز که تمدن مصر و فنیقیه

و آشور و بابل و ایران را شرح میدهد بسیار مفید و نمونه‌ای است از زحمات و وسعت اطلاعات مؤلف محترم.

چنانکه دکتر عبدالله جودت صاحب مجله اجتهاد در اسلامبول در مجله خود نوشته است بهترین کتابی که در باره شخص و تألیفات دکتر لوبون نوشته شده عبارت از کتابی است که «بارون موتونو» وزیر امور خارجه ژاپون بعنوان «کار دکتر گوستاو لوبون» بفرانس انتشار داده است. بارون موتونو در موقعی که از طرف دولت خود در پاریس سفیر بود با دکتر لوبون معارفه پیدا کرده و او را يك نابغه فن و علم دیده آثار او را مطالعه و آنچه را در باره او در جراید و مجلات نوشته‌اند جمع آوری کرده و بعدها در زمانی که سفارت پترسبورغ را حایز بوده در باره دکتر لوبون و اثراتی که تألیفات او در عالم علم و فن بوجود آورده کتاب مذکور فوق را نوشته است.

از چند سال باین طرف در مملکت ژاپون بریاست وزیر امور خارجه سابق «کونت اوکاما» انجمنی تأسیس شده است که مأمور بوده اغلب کتابهای مهم و مفید را از زبانهای خارجه بژاپونی ترجمه بکند. این انجمن کتابهای دکتر لوبون را هم در این ضمن ترجمه و نشر کرده و قسمتی از کتاب بارون موتونو را که در فوق شرح دادیم، در دیباچه این ترجمه‌ها درج نموده است. در حقیقت این اقدام وزیر امور خارجه و سفرای ژاپون برای وزراء و سفرای ایران يك درس عبرت است.

دکتر لوبون با اینکه امروز بیش از پنجاه سال دارد باز در تدقیقات علمی و فلسفی مداومت نموده و «انجمن انتشارات فلسفه علمی» (۱) را در پاریس ریاست و اداره میکند.

چیزی که اغلب تألیفات دانشمند معظم را امتیاز می‌دهد این است که مسائل و حوادث اجتماعی و تاریخی طوری در زیر قلم و بیانات او حل و واضح میگردد که شخص خواننده آنها را مانند مسائل ریاضی درمی‌یابد و به استخراج نتایج و قوانین طبیعی و روحی موفق میگردد.

چنانکه دماغ يك عالم متخصص در فن شیمی پر از فورمولها و قوانین این فن است و صورت تشکل و ترکیب هر ماده در دماغ او منعکس و موجود است، همانطور قوانین و نوامیس اجتماعی و عوامل تاریخی و روحی اقوام و افراد نیز در صفحه دماغ دکتر لوبون تبلر کرده است و از این جهت اغلب بیانات و کلمات او بمثابة نصوص فلسفی بوده و هر جمله‌اش يك هیکل حکمت و يك قانون طبیعت است و بهمین مناسبت مطالعه تألیفات او از يك طرف بسیار دلچسب و آسان و از طرف دیگر نیز مستلزم صرف قوه فکر و تعقل است. ترجمه کتاب «رأیها و اعتقاداتها» که از شماره آینده بنشر آن در مجله شروع خواهیم کرد بهترین وجهی مؤلف محترم را برای خوانندگان ایران‌شهر معرفی خواهد کرد و در اینجا بذکر اسامی تألیفات مهم ایشان اکتفا میکنیم:

برلین — ۲۵ دیماه ۱۳۰۴ — ح. ک. ایران‌شهر

آثار دکتر گوستاو لوبون:

- 1) L' homme et les Sociétés, leurs origines et leur histoire.
- 2) Lois psycho'ogiques de l' évolution des peuples.
- 3) Psychologie des temps nouveaux.
- 4) " des foules.
- 5) " du Socialisme.
- 6) " de l' éducation.
- 7) " politique.
- 8) Les opinions et les croyances.
- 9) Hier et demain.